

„UIT HET BUITENLAND”

MIDDEN- EN ZUID-AMERIKAANSE NOTITIES (2)

door H. J. Reijn

Doctrinas

Het voorgaand artikel in deze serie artikelen over Colombia (blz. 21-25 van deze jaargang) eindigde met de mededeling dat in een volgend artikel nadere aandacht zou worden besteed aan de Doctrinas, de richtlijnen uitgegeven door de Superintendencia de sociedades anónimas. In dit artikel zullen wij enige der genoemde richtlijnen memoreren. Teneinde het kennismaken van de richtlijnen en het naslaan ervan te vereenvoudigen heeft de SUBSA in 1958 een verzamelbundel van de tot en met 1957 uitgegeven richtlijnen — voorzover nog van betekenis — doen verschijnen. Hieraan zijn de volgende gevallen ontleend. Vooraf zij nog opgemerkt, dat de richtlijnen te allen tijde worden uitgegeven naar aanleiding van concrete gevallen waarmede de SUBSA bij de uitoefening van haar functie in aanraking kwam resp. naar aanleiding van vragen welke haar door bedrijven werden voorgelegd.

Inkoop van eigen aandelen

In Oficio número 2089 dd. 9 mei 1940 heeft de SUBSA als richtlijn gesteld dat de bepaling in art. 31 van wet 58 van 1931, luidende „een naamloze vennootschap kan haar eigen aandelen alleen verwerven op besluit van de algemene vergadering en mag daarvoor uitsluitend winst aanwenden”, limitatief is. Onder geen enkele voorwaarde mag ervan worden afgeweken dat de verkrijging van eigen aandelen „uit de winst” dient te geschieden.

De verkregen aandelen mogen *niet* in de boeken opgenomen tegen het bedrag waarvoor ze werden verkregen doch *moeten* — aldus número 46/3567 dd. 23 april 1954 — tegen nominale waarden worden opgenomen onder de activa. Het verschil tussen de nominale waarde en de koopsom moet belast aan de „reserve voor de verkrijging van eigen aandelen” of gecrediteerd op een rekening „superávit” (meerwaarde). Indien een vennootschap derhalve besluit tot inkoop van eigen aandelen dient zij daartoe uit de winst te vormen een „reserve voor de verkrijging van eigen aandelen” ter grootte van het bedrag dat met deze verkrijging gemoeid is. Bij de verkrijging wordt de nominale waarde der aandelen als actief opgevoerd, de meerprijs aan de reserve belast. De reserve, daarna dus gelijk aan het nominaal bedrag der aandelen, blijft staan: „zolang als genoemde aandelen in de boeken staan, blijft deze reserve „Bevroren”. Worden de aandelen weer verkocht dan gaat de reserve naar de resultatenrekening „opdat de algemene vergadering van aandeelhouders over haar besteding kan besluiten, hetgeen kan zijn de vorming van andere reserves of uitdeling als dividend” (Revista IX van de SUBSA).

Het doel van deze bepalingen is de bescherming van het kapitaal der vennootschap. Volgens art. 568 van de Código de Comercio is het niet mogelijk het kapitaal, vastgesteld bij oprichting der vennootschap, tijdens haar bestaan, te verminderen („será fijado de una manera precisa invariable y no podrá ser disminuido durante la sociedad”). Deze bepaling berust hierop dat het kapitaal de enige garantie vormt van de vennootschap tegenover derden om de naleving van haar verplichtingen te verzekeren.

De bepalingen zijn bindend op straffe van nietigheid van de inkoop der aandelen „por objeto ilícito del acto o contrato”.

Het winststreven van een vennootschap

Een interessante beslissing van de SUBSA bevat ook número 5/2094 dd. 13 maart 1953 terzake van de „animo de lucro”, het winststreven. Hierin wordt uitgesproken dat een vennootschap zonder winststreven als niet bestaanbaar wordt beschouwd. De rechtspersoon die de vorm van vennootschap aanneemt is „por su esencia y su estructura” winst als doel hebbende. „Het doel van de naamloze vennootschap kan niet gescheiden worden van het doel winst te maken, welke winst ten gunste van de aandeelhouders moet komen.” „Zonder geldelijke winst kan men een genootschap hebben, een vereniging maar nimmer een vennootschapscontract”.

Buitenlandse vennootschappen

In número 2365 van 20 mei 1940 heeft de SUBSA de vraag besproken of ook buitenlandse vennootschappen, gevestigd in Colombia, een „revisor fiscal” moeten aanstellen. Volgens wet 58 van 1931 moet iedere Colombiaanse vennootschap haar balans indienen ondertekend door de leiding, door de boekhouder en door een revisor fiscal. Geldt dit nu ook voor in Colombia gevestigde buitenlandse ondernemingen? Ja, zegt de SUBSA. De buitenlandse vennootschappen vallen onder de wetgeving van het land van vestiging: locus regit actum. „La ley nacional puede imponer a las sociedades extranjeras las condiciones u restricciones que juzque útiles en su funcionamiento, máximo cuando estas mismas abarcan a las similares nacionales”. Ook in het Burgerlijk wetboek van Colombia is gesteld, dat de in Colombia woonachtige buitenlanders onder de nationale wetgeving vallen. Derhalve dienen ook de buitenlandse vennootschappen een revisor fiscal aan te stellen en hun jaarstukken door hem te doen ondertekenen voor de indiening.

Enige begripsformuleringen

In número 46/5722 van 15 juli 1955 heeft de SUBSA onderscheid gemaakt tussen:

fondo: een beschikbaarheid met speciale bestemming.

provisión: bedoelt te zijn een herziening voor de waardevermindering van activa van de vennootschap.

reserva: bedoelt te zijn een winstdeel bestemd om in moeilijke tijden e.d. de stabiliteit van de vennootschap te verzekeren „conforma a una sana política de previsión”.

In het voorgaande zijn uiteraard slechts enkele van de vele resoluties van de SUBSA gememoreerd. Voldoende echter om een indruk te geven van de aard van deze resoluties en van de uitgestrektheid van het terrein, waarop de SUBSA bemoeienis heeft en bevoegd is. De SUBSA dient dan ook als een zeer belangrijk orgaan in de economische en fiscale ordening van Colombia te worden beschouwd.

Codigo de Etica Profesional

Tot slot van deze „aflevering” enige opmerkingen over de ereregelen, geldende voor de „contadores públicos”, vastgesteld door de Junta Central de Contadores

bij resolutie 18 dd. 15 april 1959. Deze ereregelen zijn van toepassing op alle „contadores” *en* op hen, die onder leiding van of afhankelijk van zodanige personen „funciones propias de la contaduría” uitoefenen. Enige der bepalingen in de ereregelen zijn:

1. dat geen gegevens, verkregen in de uitoefening der functie, aan derden mogen worden verstrekt,

2. dat in de rapporten geen (de contador bekende) gegevens mogen worden weggelaten welke van belang zijn voor de oordeelsvorming,

3. dat de wetten van het land moeten worden gerespecteerd en op de nakoming ervan moet worden toegezien,

4. dat niet (direct of indirect) mag worden gesolliciteerd naar werk, dat aan een andere contador is opgedragen.